

חיל הרגלים העולה בחוף

שוב ושוב קמו, בעשרים השנים האחרונות, מתנבאים צבאיים, ובשורה כפיהם; הנה סוף-סוף תוריד המכונה את מלכת-שדה-הקרב המסורתית* ותמנר את כסאה לחלוטין, ואילו המציאות של קרב הראתה מדי פעם, כי על אף ההתפתחות הרבה של כל סוגי החיל הטכניים - ממלא חיל-הרגלים את התפקיד המכריע (אם כי בצורות חדשות, מתוך תמורות ונלנולים) אף באופרציות אשר בהן כה עצום ערכה של המכונה, כמו באורת המלחמה האמפיבי.

שונים וחיוניים הנם תפקידיהם של כל שאר החילות, בכל שלב משלביה של אופרציה אמפיבית רכתי, מתפקידם של חיל-התעופה והצי להביא את חיל-הפלישה לתעודתו; על ארטילרית-הצי ועל המפציצים להדביר את ביצורי החוף - זהם הם הפותחים באופרציה; חילות-שריון וחילות ממונעים צריכים לפרוץ לפני-הארץ, על מנת לבסס את ראשי-החוף; ארטילריה ויחידות אנטי-מטוסיות ואנטי-טנקיות, חייבות בראש וראשונה להדוף התקפות-נגד של האויב על ראשי-החוף לאחר שהוקם. - פעולתם הראשית מתרכזת על-כך, בשלב הקריטי ובנקודת השיא של המערכה על ראשי-החוף. אך בכל שלב-המעבר רב-החשיבות ונגדל-הסכנות, מאז התקרב צי-הפלישה ועד להתהוותו של ראש-החוף - מוטל כל כובד המעמסה על מבני חיל-הרגלים לסוגיהם השונים. הסיהם הדורכים ראשונה על חוף האויב, והחייבים לכבוש את שפות-הים** המשמשות מדרס-דגל ראשון ומקום-מוצא לכל האופרציות הבאות. עליהם להדוף את האויב עד שיווצר מרחב מספיק להעלאת ריכוזים ניכרים של ארטילריה, חטיבות-שריון, יחידות להגנה א.מ. וא.ט., חיל-מהנדסים, מחסני ציוד וכו'. הם יוצרים איפוא את עצם התנאים הדרושים להקמת ראשי-החוף. ודבר המובן מאליו הוא, כי על חיל-הרגלים למלא תפקידים רבי ערך גם בשלבים האחרים: הן בעצם הקמתו של ראשי-החוף, והן בשלב המכריע של מערכת העליה-בחופים כולה - במבקע אל פנים הארץ. אלא שבאותו שלב-הביניים הנ"ל - בו מוכרח חיל-הרגלים, תוך תמיכה מוגבלת מאת סוגי החיל האחרים, ולעתים קרובות כשהוא סומך על עצמו בלבד, לפתור בעיות קשות, הרוות-תוצאות מרחיקות לכת לגבי גורל המערכה כולה.

תפקידים טקטיים במהלך אופרציות של עליה-בחופים

בהיקף גדול

החילות השונים הלוחמים כרגלים בשלבי-הביניים הנ"ל חובתם הראשונה-במעלה היא פריצת הקרום החיצוני, - ז.א. פיגוי שדות המוקשים היבשתיים, הריסת מכשולי-החיל והמכשולים האנטי-טנקיים ולבסוף לכידת אותה מערכת תיבות-השדה ונקודות המעון.

* דהיינו - חיל-הרגלים. - המער. ** רצועות החוף גופו.

המשתרעת על החוף עד לעומק של 5-15 ק"מ. כן עליהם לשאוף לניתוק קוי הקשר והאספקה שבין האזורים הקרמיים של האויב ובין עמדות העורף שלו, ולאחרונה - לבלום את התקפות הנגד הראשונות של התרבות המקומיות ותוך תפקידי קרב אלה נוכל לעמוד על מידת הקושי שבתנאי ביצועם. חיל-הרגלים העולה מהים נאלץ לעתים, עקב סערה או זרמי-ים נונדיים לנשוש את סירותיו בהקדם ולחצות במים עד לשפת הים. כאן הם נתקלים לעתים קרובות בקשיים ניכרים בשל תנאי הקרקע, בעיקר במקרה שהחוף מכוסה ביצות או שהוא תלול ומסולע. פינוי המוקשים והמכשולים המתחיל תוך התנכרות על קשיי סני-הקרקע או מיד לאחר כך, דורש לרוב עבודה טכנית מסובכת ונוול ומן לרוב - גנוסף על כל אלה נמצא הצבא העולה, מהרגע הראשון של התקרבותו, תחת אש אויבת יעילה של נשק אבטומטי, מרגמות וארטילריה קלה, הפועלים כמעט תמיד לפי תכנית-אש קבועה מראש. כשכל קוי האש נאמדו ושוווחו בדייקנות, והם משלימים זה את זה ושולטים עייב על פני כל החוף לרחבו ולעמקו, ללא פירצה כלשהי. אמצעי האש של האויב נמצאים כמעט תמיד בתוך תיבות-שדה, משוקעות באדמה, בנוות קירות-ביטון או פלדה עבים ומוסוות יפה עד שקשה להבחין בהן, או במקומות ישוב שהפכו נקודות-מעון, מלאי מתפוררות העומדות בפני אש תותחים, אריחי-ביטון, עמדות-צלפים ופוי. ביצורי האויב מהווים השת, שחלקיה הכודדים משלימים זה את זה, ויש הכרח לתקוף כל תיבת-שדה וכל נקודת-מעון בודדת ולכבוש כל אחת לחוד. חיל-הרגלים בהתקדמותו כלפי מערכת הגנה כבירה שכזאת, נתמך בדרך כלל, כאמור, על-ידי הרעשה כבדה של ארטילריית-הצי ושל כוחות-האוויר.

אכן, אף אם תקבל ההרעשה את הממדים העצומים של האש-המכונה דוגמת זו שקדמה לפלישה לנורמנדיה, אין בכיו ביכולתה להשמיד כליל את מערכת-ההגנה של האויב כולה. אפשר, לכל היותר, להרוס חלקים ידועים במערכת-ההגנה הזאת ולרכא את האש של החלקים האחרים - אלא שזו תתלקח שוב בכל עונה עם התקרבותו של חיל-הפלישה. אפשרית אמנם תמיכה יעילה ומהודקת יותר על ידי מחסום-אש נע של תותחי האניות, או עיי מפציצי-צלילה ומפציצי-קרב, אך לא תמיד אפשר לבצעה. לעתים עולים לחוף, יחד עם חיל-הרגלים, טנקי-הרגלים וכמות ידועה של תותחי-שדה ותותחי-סער*, ואלה יש ביכולתם לתת ליחידות הרגלים סעד ניכר בביצוע תפקידיהם המרובים והקשים כיכ. אולם קיימים גם מצבים, כשהכשרת-אש כבדה תהיה מן הנמנעות מפני הצורך להשיג הפתעה טקטית, ומפני שמבנה החוף (למשל, כשהוא תלול ביותר) אינו מאפשר העלאת ארטילריה וטנקים בדרגות הראשונות של קרבות. במקרה זה על חיל-הרגלים לסמוך רק על נשקו, אימונו והנהגתו-הוא בלבד.

* תותחי-הסער פועלים עם חיל-הרגלים, לטווחים קצרים לרוב, לשם סילוק מכשולים ושיתוק קיני-אש של האויב; ביתוד בקרבות-עיר ובתוך מערכות-ביצורים, שתי הדרישות העיקריות לגביהם: - קליבר גדול ככל האפשר וקלות-תנועה מכסימלית. - המער.

מבנה וארנון במסגרת אופרציות של עליה-לחופים

בהיקף גדול

אפשר לחלק את חיל-הרגלים המופעל בעליה גדולה בחוף לשני סוגים: הרגלים העולים בחוף, ואלה הנוחתים מן האויר. כי אף הצנחנים ויחידות-הראונים, לפי חימושם, לפי הטקטיקה שלהם ותפקידי-פעולתם – אינם אלא חילות-רגלים. המיוחד שבהם, נוסף על דרך-ההובלה המיוחדת להם, היא החמיכה הבלתי-אמצעית והעקבית יותר, שהם מקבלים מתיל-האויר, וכמו-כן אותה היכולת לזכות בתכורות של ארטילריה קלה, כלי-רכב, חתמושת ואספקה אחרת בדרך האויר, שהוא סגולתן של חטיבות החיל-המוטס, גם מפני שמבני הארנוני המיוחד הותאם לתכלית זו, וגם תודות למכשירי האלחוט הרבים שבציודן, המאפשרים לחטיבות-נחיתה של החיל-המוטס לקיים קשר מהודק עם יחידת חיל-האויר הכרוכה אליה. אכן, התמיכה המהודקת של כוחות האויר וכן האספקה בדרך-האויר, מופיעות כיום, במידה גדלה והולכת, כחיוון תקין גם אצל חיל-הרגלים, רגילי. במסגרת האופרציות של העליות-בחוף פועלים החיילות הנוחתים מהאויר באותן המגמות השונות שכבר תוארו לעיל – כשהדגש אצלם, כמו-כן, על הפסקת הקשר בין הביצורים הקדומניים של האויב לבין אזורי העומק שלו. ולפי טבע הדברים – אלו הן החטיבות המקנות להתקפת חיל-הרגלים על החופים מלכתחילה "עומק" ידוע. כי על כן הן יוצרות "איים" מרוחקים-יבחים מהחוף, מעין "גידולי סרטן" בעורף האויב, המטים את הרזרבות המקומיות שלו מתפקידן הישיר – ממתן המהלומות הננדיות לכוחות שעלו בחופים. את הקרבות שנערכו ע"י דיביות-החיל-המוטס הבריטית הששית ע"י קאן אפשר לראות כדוגמה קולעת לביצוע יעיל של תפקיד כזה. ואולם חטיבות הרגלים שהוטסו מהאויר יכולות להגיע לידי הצלחה מוחלטת, ולתרום תרומה-של-מש להקמת ראש-החוף, רק באם החטיבות שהועלו בחוף תצלחנה לפרוץ להן בהקדם דרך אליהן ולהתאחד אתן. כי מספרן, זיונן, תחמשתן וצידתן של הראשונות עדיין מוגבלות מאונס, על אף התפתחותה הרבה של האספקה בדרך האויר.

את הדגש יש לשים איפוא על גלי חיל-הרגלים העולים מן הים. זמן ידוע היה מקובל לבצע את העליות הראשונות ע"י יחידות בעלות אימון וציוד המיוחדים לכך: ה"Marines" (צבא חיל-הצי) וה"קומנדו". אך כיום הניעו חימושן ואימונן של יחידות חיל-הרגלים לרמה כזו, שהן יכולות להוות את גלי העליה הראשונים ללא עזרת החטיבות המיוחדות – כפי שגם היה למעשה בנורמנדיה*.

חיילות רגליים אלה מובאים לתעודתם, כידוע, ע"י ספינות להעלאת רגלים אניות-הובלה גדולות למדי, שנבנו במיוחד לכך, בעלות מבנה מיוחד, שקיבולן ** 1-2 בטליונים, ולפעמים רגימנט שלם (האמור – במושגי צבאות יבשת אירופה כלומר,

* מכל מקום, אנשי "צבא-הצי המלכותי" (Royal Marines) פעלו גם שם כחיל מקצועי מיוחד. ובמקרים רבים היו פמונים על ניהול כלי-השיט האמטיביים לעליה, ועל הפעלת-זיגס; הוטלו עליהם גם תפקידי השכנת סדרים בתופי-העליה וקיום הקשר והשיתוף בין כוחות-הים וכוחות צבא-היבשה. – המער.

** כמו-כן, בתנאי דוחק המחושבים למסע-ים קצר בערך. – המער.

עד בריגדת-הרגלים - לפי אירגונו של הצבא הבריטי. הן נושאות, מלבד נשקם
 וציודם הטכני של החיילות, גם את אסדות-הפלישה שלהם. אלו הן ספינות קטנות
 ושטוחות-קרקעית אך מונעות ע"י מנועים רבי כוח ובצבא הבריטי הן נחלקות. כפי
 שכבר הוסבר במאמר שקדם לזה, * לסירות-סער לעליה וסירות-תמיכה לעליה. חלוקה
 דומה לזו קיימת גם בצבא ארצות-הברית. סירות-הסער-לעליה הן ספינות-הובלה
 שונות בגודלן, שקיבולן - מכתה אחת ועד שתי מחלקות. סירות אלו מהן מצוידות
 גם בשריון קל להגנת החיל המועבר בפני קלעי הנשק האבטומטי ורסיסי פגזים.
 יש שיפוסים ידועים של ספינות שבהן קבוע מעין צריח קטן אשר ממנו יכולות
 לפעול, בשעת הכרח, מכונות-היריה של היחידות המובלות. אך בדרך כלל אין
 אסדות אלה מוזינות. מאידך, ספינות-תמיכה-לעליה אין משתמשים בהן כמעט בשום
 פעם לשם הובלה. הן מצוידות בדרך כלל בשתי מרגמות בנות 3, 1-2 תותחי-
 בופורס א.ד.מ. בני 47 מ"מ ו-1-2 מכונות-יריה א.ד.מ. תאומות - ומתפקידן לתת
 לגלי חיל-הרגלים תמיכת-אש מקרוב ככל האפשר. אסדות אלו עצמן נהונות בידי
 אנשי הצי, ואילו כלי-הנשק הנ"ל של סירות-התמיכה-לעליה מופעלים ע"י אנשי
 הצבא. לרוב מכילה אסדת-פלישה יחידה מסויימת: מחלקת רובאים, כחת חיל-
 מהנדסים, כחת נשק כבד, מטה של יחידה וכו'. האסדות שטות בסדר קבוע, וחשיבות
 ממדרגה ראשונה נודעת לכך, שהן תעלינה, בהתאם לתכנית קבועה מראש, את
 היחידות המתאימות בגזרות החוף המוקצות להן, כך שכל יחידת-משנה תוכל להתחיל
 בכיצוע תפקידה המיוחד לה בהפסד-זמן מינימלי. וכן קיים סדר קבוע גם בפנים
 הספינות ומקומו של כל איש ואיש מיועד לו אף הוא בהתאם לתפקידו בקרב
 במסגרת יחידתו. ואף עלייתה לחוף של כל יחידת-משנה כזאת מבוצעת לפי סדר
 קבוע, המאפשר כניסה מיריית לקרב, דבר שחשיבותו היא ממדרגה ראשונה. בדרך
 כלל עולות יחידות חיל-הרגלים הנילות בסדר הבא: בראשונה פלגות הלם, לרוב
 בגודל כחצי, מצוידות באמצעי-פיצוץ, במכשירים לפינוי מוקשים, תח-מקלעים ורובים
 אבטומטיים לרוב, ולפעמים גם ורקו-להבות קלים. מאחורי פלגות הלם אלו, הראשונות
 לדריסת הרגל בחוף, באים חברי חיל-הרגלים (Infantry Pioneers) ועליהם מוטל
 השלמת-הפינוי של המכשולים, אח"כ עולות מחלקות הנשק הכבד והמטות של
 פלוגות הרובאים הנילות. בכל בריגדה - ולפעמים אף בכל במליון - המפקד
 עם חלק מכוחותיו, משתהה עוד בספינות, ברורה שטה, המופעלת רק לאחר
 התפתחות הקרב, לשם הטלת-המשקל אל חוד-המבקע, לכשיסתמן.
 הנל הראשון של חיל-הרגלים, לאחר שפלס לו דרך בין המכשולים שעודם קיימים
 מתחיל לתקוף את אותן תיבות-השדה ששרדו אחרי הרעשת-ההכנה הכבדה. את
 הטנקים-של-חיל-הרגלים וכן את תותחי-הסער מעלים רק לאחר שטוהרו
 500-1500 המטרים הראשונים של החוף.

* ראה "מערכות" כ"כ"א עמ' 52 - המער.

** ראה "חבורות-סער בצבא ארה"ב" - "מערכות" כ"כ"א עמ' 134. - המער.

יחידות הפלישה לחיל-הרגלים - חימושן, אימונן וציודן
 שלושת הנורמים הללו - דמותם נקבעת במידה רבה ע"י התפקידים המתוארים
 למעלה. אצל פלגות-ההלם, כפי שכבר הוזכר, החימוש בנשק אבטומטי קל וברימוני-
 יד רב מהרגיל. לעתים קרובות מצוידות הן אף בכלי יריה רקטיים קלים,
 כמו ה"בזוקה" וה"פיאטי". אמצעי הפיצוץ של הרגלים, בראש וראשונה
 ה"טורפדו-בנזלורי", עומדים לרשות כל יחידות-המשנה. צלפים, עם
 רובים המצוידים במשקפות, נמצאים ברוב המחלקות הרובאיות. בפעולות
 אלו יש ומשתמשים ברובה האנטי-טנקי הבריטי לא רק בתפקידו המקורי,
 אלא גם כנשק להבקעת בטון (במלחמה נגד תיבות-השדה וכדומה). מרגמות בנות 2"
 ניתנות לעתים קרובות ליחידות-העליה בכמות למעלה מהרגילה. משתמשים בהן,
 בראש וראשונה, יחד עם סירייה-עשן***, המצויים אף הם בכמות מרובה, לשם
 העשנה טקטית מהירה בהתקפה על תיבות-שדה. אך גם פנויהן הטעונים ח. ג. מ.,
 פעולתם חזקה ביחס, כפי שהוכיחה למשל הפעולה בריאפ, ולניידותן הרבה נודעת
 חשיבות מיוחדת בפעולות-העליה של הרגלים. בתור נשק כבד מעלים, עם הגלים
 הראשונים, מרגמות בנות 3" ו-4.2, תותחים א.מ. בני 6 ליטראות
 (המשמשים גם כתותחי חיל-רגלים) וכן תותחים א.מ. בני 20
 ו-47 מ"מ. כל אלה, יחד עם ההרעשה-המכשירה ואש סירות-התמיכה לעליה, צריכים
 להספיק להכרעת קוי תיבות-השדה הראשונים. כי על כן ההכרעה בשעות הקריטיות
 הראשונות תלויה בראש וראשונה לא במשקל החומר המוטל למערכה, אלא באימונם
 של החיילים ושל המפקדים הנמוכים והבינוניים.

האימון לקראת אופרציות של עליה בחופים היה עד לפני זמן לא-רוב נחלתן
 של יחידות מיוחדות בלבד, אך כיום הוא מהווה חלק תקין באימונו של רוב מבני
 חיל-הרגלים הבריטיים והאמריקאיים הרגילים. הקיום הראשיים של אימון זה הם:
 תכנית לאימון נוספי קשה ורב צדדי, תרגילי ירידה ועליה
 בספינות, שימוש בחמרי פיצוץ שונים ובמכשירים לפינוי
 מוקשים, פיתוח אינטנסיבי של האימון בקליעה, בכלי נשק
 אבטומטיים, בלתי-אבטומטיים וכלי נשק תלולי-מסלול, קרב-
 רחובות וקרב-בשטח-בנוי, טכניקה של התקפת תיבות-שדה,
 התגברות על צוקים בעזרת "פרסות-מעפילים" וסולמות-חבלים
 תחת אש אויבת וכיו. לעתים קרובות, כפי שנהגו פלוגות-המחץ במלחמה
 הקודמת, מקימים על מגרש האימונים את תבנית המטרה אשר היחידה תצטרך
 לתקוף, - לכל פרטיה, ועוסקים לפיה בתרגולת-קרב שיטתית עד לפרטי הפרטים.
 ולאחר נסיונות ובדיקות הרבה נקבע לבסוף בתוך הצבאות האנגלו-אמריקאיים מחזור
 אימונים מפורט, אשר בין מקצועותיו כלל גם את כל עיקרי-האימון אשר פורטו

* ראה "מערכות יחידות עמ' 112 ו"כ"א עמ' 123. - המער.

** ראה "מערכות טווינג, עמ' 116. - המער.

*** ראה "מערכות כ"א עמ' 107. - המער.

כאן, והוא הצריך עבודה מרוכזת במשך תקופות שבין 10 ימים ל-5 שבועות, הכל לפי סוג החיל ונסיונה הקודם של היחידה. רובן של השיבות-הרגלים שבתוך חיילות-המשלוח אשר חנו כבריטניה סיגלו לעצמם תכנית-אימונים זו בטרם יצאו להשתתף בפלישה אל חופי נורמנדיה.

ועוד מלים מספר על הציוד המיוחד של החיילות שנועדו לעליה, נוסף על חימושם שעליו דובר כבר, בדומה ליחידות הנחיתה מהאוויר, הם מקבלים הענקה של מכשירי אלחוט קולטים ומשדרים, בשיעור שלמעלה מהרגיל, כדי לאפשר להן קשר יעיל ומהיר ככל האפשר בינן לבין עצמן, וכן בינן לבין הרזרבות השטות ולבין כוחות הים והאוויר. נוסף על כך ניתנים להם לעתים קרובות כלי רכב, כמו הג'יפים ונושאי-הברק, כדי להקנות להם ניידות טקטית ידועה כבר בדרגות הראשונות של האופרציה. גם בנוגע לאספקה, מקבלים החיילות שהועלו מהים, כרוגמת אלה הנחתים מהאוויר, מנות שהורכבו והוכנו במיוחד (ביניהן מנות-המרק הידועות, המתחממות-מעצמן), המאפשרות להם להחזיק מעמד כמה ימים במקרה של שיתוק סידורי ההספקה. הבעיות והתכניות המגוונות, הנוגעות לפרטי ההובלה הימית והעלאת חיילות בחופים, מצריכות גם ציוד במכשירים ואביזרים מיוחדים, שהם לעתים בעלי אופי מיוחד כמינו לחלוטין (כגון: מעילי-הגשם עשויי-נייר של צבא ארצות-הכרת שנועדו לחפות על המדים והנעק בפני הרשיבות בשעת השיט באסרות הפלישה, והנעובים על ידי החיילים לאחר העליה לחוף).

מכל התיאורים הנ"ל עולה ומתאשרת העובדה הידועה, כי אין כל דמיון בין חיל-הרגלים של היום לבין, מרדשי הרגלים של מלחמת העולם הקודמת. לפי אימונו, חימושו וציודו הוא מהווה, חיל מקצועי בעל רמה גבוהה, ממש ככל החיילות שצביונם שכני.

עם כל זאת, יסודות השקטיקה של חיל-הרגלים מאז ומתמיד – יסודות האש ותנועה, קרב הכתה, המחלקה והפלוגה נגד תיבות-השרה ובתוך מקום-היישוב המבוצר – הם הם הקובעים גם ככל האופרציה של עליה-בחוף; כזאת היתה טקטיקת חיל-הרגלים המוצלחת של הקומנדרו בפשיטה על דיאפ, אשר לזכותה נרשמה הצלחת הסיוור-הלוחם העצום הזה, והיא שעיצבה את דרכי הפעולה שלפיהם התנהלו אח"כ אופרציות, מהגדולות יותר שמסוג זה; כזו היתה הסתערות הסיוור-מתוך-קרב של במליוני-הקלעים האמריקאיים על הרמות סביב סלרנג, אשר מנעה את האסון הצפוי והפכה אותו לנצחון; כזו היתה עקשנותם והתמדתם של הרגלים, אשר קיימה את שבעת הברזל סביב אנצ'יו, על מנת לעבור לכסוף להתקפת-הנגד המכרעת; וכזה היה, שוב, חיל-הרגלים אשר השיג בחופי נורמנדיה, בעריה ובכפריה, בפאיאה, באיסיני, בקאן, בשרבורג ועל הנהר אורן – את ההכרעות החלקיות, שאיפשרו את ההכרעה הגדולה, הכוללת, בצפון צרפת.

עליה בתופים בנוסח מלחמה-זעירה

לאופרציות של עליה בהיקף גדול קדמו במלחמה הנוכחית, כפי שאנו זוכרים, אופרציות בקנה-מידה קטן ואף זעיר, אשר בוצעו לרוב ע"י כמה תריסרי אנשים, ולפעמים אפילו בפחות מכתה. אולם חשיבותן של אלו לא היתה כלל פחותה, והן שהכשירו את הפעולות הגדולות. מטרותיהן היו סיורים מפנרטים, לעתים בעלי אופי מיוחד במינו, כמו למשל פשיטות הקומנדו באפריל ובמאי 1944, אשר עיקר תפקידן היה להביא לאנגליה דוגמאות של קרקע מחלקות חוף שונות במערב אירופה, לשם בדיקת כושר המעבר שלהן לנבי כלירכב וטנקים, ואפשרות העליה עליהן בתנאי מזג אוויר שונים וכו'. וכן התכוונו פשיטות מסוג זה - להריסת מתקנים החשובים לאויב, כמו למשל הפשיטה על בריונבל בפברואר 1942, לסילוק אישים מסוימים במחנה האויב וכו': פעולות אלו של יחידות קטנות, נוסח גריליה, אשר בוצעו לרוב בלילה, בתנאי מזג אוויר רעים, ולעתים בעזרת כלי-שיט פרימיטיביים ביחס, יכלו להצליח רק בתנאים הבאים:

א. ידיעות רבות ביותר ומהימנות על עריכת האויב לפני הפעולה;

ב. תיכון מדוקדק וקפדני עד לפרט האחרון;

ג. אפתעה גמורה;

ד. בחירה, אימון וציוד מתאימים של היחידה.

תנאים אלה, אף שהם נראים מובנים מאליהם, לא תמיד נשמרו, למרות שהם - במיוחד הסעיפים א' ו-ג' - תנאי להפרש שבין הצלחה לכשלון, כפי שמוכיחים לנו מצד אחד פשיטתו המוצלחת של מיוז בריטי, הידוע גם בארץ, עם ששה אנשים על מטה של מבני הלופטוואפה, שלחמו במערכת-האוויר על בריטניה, ב-1940, - ומאידך ניסא, כשלונות בפשיטות שונות אף בזירת הפעולות הקרובה לארצנו. לכשתיווצר האפשרות לניסוח יסודי ומפורט של פעולות-עליה-כחופים ועידות מהסוג הנ"ל - וראוי ילמד לקח-מהעובדה הנודעת מאז, כי מלחמת הגריליה מציגה גם בשטח זה של פעולות אמפיביות, תביעות חמורות למפקד ולחייל כאחד, חמורות יותר מן הרגיל בפעולות בנות-ממדים גדולים.

צורת הפלחמה נשמנתה בקרצת ההיסטוריה, עם השנויים שקלו בשמות
היצור והתזקלה האנדרתיות. כלי הנשק והשריון התפתחו בד בבד עם התגליות
האפיות של שפות עבוד הפסכות... אקנות הבגין וההשקאה הן יסוד אקנות
הבצורים.

תום וינטרינגהם

אנגליה בצל ה"רובוט"

מולי פנטרדאונס

א. בראשית הפגע

הלונדונים, שלא בנו בשם "אנגלים רומאים" כמעט מאז ימי המלך קנוט*, נחה דעתם עליהם מעט-מוזער, לאחר שהודעת ראש הממשלה על הפצצה הטסה שוב מתירה לקרוא להם "לונדונים". הצנזורה, שמאז התחלת הרובוטים השילה על העתונות למסור את פני הדברים כך שישתמע מחובם, כי לא נפלו הרובוטים אלא לתוך חלל ריק ומרוקן. העלתה את חמתם של התושבים הנרגזים בלאו הכי תושבים, שמבשרם חוו, שהנפלים נפלו בכל זאת כרחובותיהם, ושביקשו כי הדבר יוקף לזכותם שלהם. ועתה חשים הלונדונים, כי אכן רשאים הם להראות את מקומם הראוי לא רק לאותם בני-הדרום הרברכנים, שלבם נבה לחשוב, שבחלקה של לונדון אינה עולה אף מחצית מן מנת-הפצצות שנפלה בחלקם, אלא גם לאוהם הצפוניים, שלא פסקו מהמטיר שפע שאלות חרדות לחקור לדעת, אם לונדון עומדת עוד על תלה, ואם לא הפכה בינתיים עיי חרבות.

התשובה האמיתית, שבודאי תגרום לנבלם מפח נפש, היא, שאמנם אין לונדון שרוייה בשובה ונחת, אך החוקה היא עדיין מלהפוך עיי-חרבות. העיר מוטרדת, ינעה, אך רוחה לא נפל בקרבה. ואף אחוזה היא פטפטנות, כאותו כפר, שנונע לפתע במכת שרצים מעופפים משונים, בניגוד לאופיים העצור של הבריטים שומעים עתה בראש כל חוצות שפע שיחות, הצצות תמיד בעקבות הסכנה— אנשים זרים וזו לזה מתמול שלשום, מחליפים דברים כשכנים במדשאה כפרית על מספר הדברים הללו, שעברו בזמזום מעל נגות בתיהם, על הנוק שנרמו, באיוו פעולה יש לנקוט נגדם, וכיו"ב. לכל אדם מעשיה משלו על הפצצה-הטסה. אנשים מסתגלים באומץ לב ובבריחות הדעת להיות נתונים מחדש לאש, שהינה חזרה ובאה עליהם שנית. אולם גם אומץ הלב וגם בדיחות הדעת הזקינו בינתיים בשלוש שנים, הזקינו וגם פהו. החיים כבר מתנבשים וחוזרים לשיגרת מסלולם, המתובלת גם ביום גם כלילה צפיהות-אזעקה. אזעקות-היום אינן זוכות לתשומת לב יתרה מצד איש, אלא אם כן נשמע גם קול זמזמו של ה"רובוט" בכבודו ובעצמו. ברבים מן המשרדים וכתבי המסחר הגדולים ושאר מקומות-ציבוריים הותקנו מנגנוני-אתראה משלהם, שאינם פותחים בצפירת-ההתראה אלא בשעה שהפצצה נמצאת כבר כמעט מעל ראשם— כך חוסכים בזמן ומאפשרים לאדם להמשיך בנחת בעבודתו או בקניותיו, עד שהצופה-מעל-הגג חושב, כי באמת הניעה השעה לבקש מקום מחסה. מחסה פירושו לרוב: הלאה מן הזוכית — שכן עיני רבים נפגעו ברסיסי זוכית. ואמנם, מסעדות שחלונותיהן